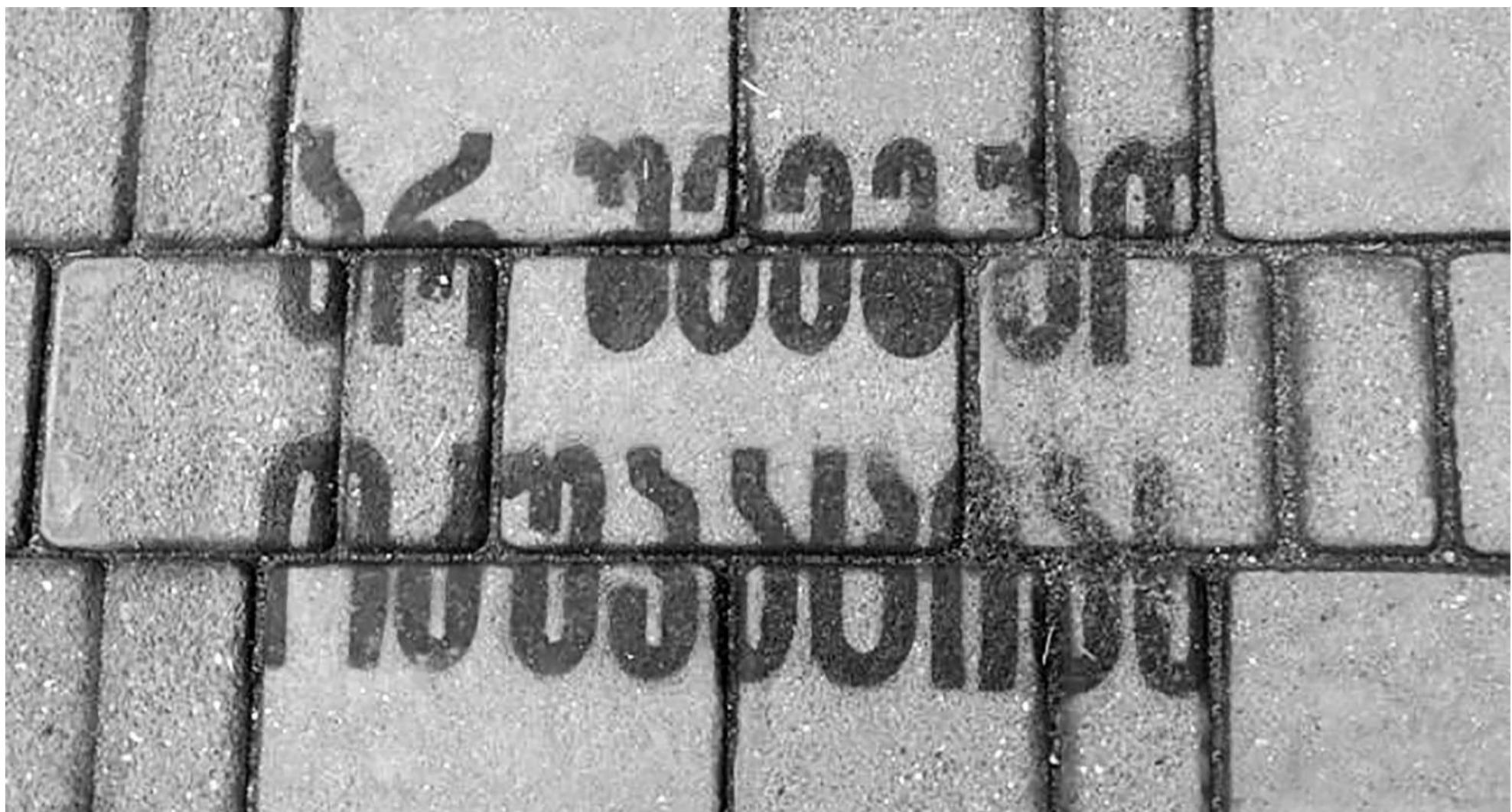

ახალი განათლება

27.06.2019

№26 (860) გეგმოს 1998 წლის 26

www.akhaliganatleba.ge

თვითშეაფასება მთავარი ნუარი განაცხადის განვითარების

იმ შემთხვევაში, თუ სახელმწიფოს მხარეაქტები, მომავალში, სხვა სკოლებშიც გავხსევ-
ება თვითშეაფასების პროცესი, ბენებითი, აუცილებელი უნდა იყოს ღამება, რომ მათ
გახდებენ ეს მივცეთ განსახოსიერებელი. სკოლებში, ეჭაპობენ უნდა ისწავლონ ჩა
რთვოს გააკეთონ, ხაგან ეს-თქმა თვეში ამ ტიპის ცოდნა და გამოცილება ას მოტივს. ჩა
მთავარია, ეს ნამდვილი ას მიუთითებს ასე სკოლის უნარებაზე და ასე ღიაჟურნალის აზ-
კომპუტერული განვითარების დაბარ კვალიფიკაციაზე, ეს ასე პროცესის, რომე-
ლის ნახმარების მისაღწევად ეხმას და მოთმინებას მოითხოვს.

ნინო ჩვიშვილი

წერა-კითხების გამარტინაცემები
საზოგადოება – 140

ევროპი სტანდარტის ენციკლოპედის უმაღლეს განათლებაში

ENQA ექიმები „ჩემპიონთა ღიგაა“ ევროპის მასშტაბით და ნიშნავს იმის ღადასუურ-
ბას, რომ ჩვენ ვახოთ ხასისხის განვითარების ღამოუკიდებით სააგენტო, რომელიც ნახმა-
რებით და ეფექტურად იყენებს ხასისხის განვითარების მექანიზმებს, რომ ჩვენ მიუხ-
რიცხოვთ პროგრამებს აღიახებს ENQA-ში ჩეგისურიერებული უკერა ევროპული ქვეყანა და ინ-
ფორმაცია ქართული უძალესი სასამართლებოს შესახებ გამჭვირვალე და ხელმისაწვდომი იქ-
ნება მოერი ევროპისათვის. ღამეთანამდებით, ეს ძალიან საჭირო და მნიშვნელოვანი შესაძ-
ლებლებაა როგორც ექსპორტი განათლების მიღების მსუბუკი საქართველოს მოქადაქების-
თვის, ისე უცხოული ახალგაზრდებისთვის, რომელიც მათთვის სასუქველ პროგრამაზე გა-
ნათლების მიღებას საქართველოში ისუბილება.

ბიორი ვაშაგიძე

✓ 1878 წლის 20 ივნისს, 126 ღამთუძების ხედმო-
ნებით, ირია ქავჭავაძემ, ღომის ყიფიანმა და ბესა-
ხომ ღოლობების ნესტება ღასამუჯისებრად ნახე-
ბინებ კავკასიის მეფისნაცვალს. გრიგორ მხედრიანის
შინაგამის საზოგადოებას „ქართველთა შოთა წე-
სა-კითხების გამარტინაცემები საზოგადოება“ ეწოდა.

არაფარგაბათან დაკავშირებით, ტრადიციუ-
ლურ, გაზარი გამოცემას საჭრამართლე ფუნქცია.
თუმცა, ჩვენს მაითხმებლს საჭურალება უკრება, ვი-
ზურილობა www.akhaliganatleba.ge მისამართის
თვალი განათლების სისტემაში მიმდინარე
მნიშვნელოვან მოვლენების გადასაცემას.

გადინარ არაფარგაბასა და რარატაგულ გა-
მოცდებას ვუსარვაბო აზიტურილებასა და მას-
შინაგალებას.

საკილოტეა პროექტი

თვითგაფასება – მთავარი წყარო გარეშემფასებლისთვის

დასრულდა სამცირიანი სპეციალურობითი „სკოლის თვითშეფასება განვითარებისთვის“ რომელიც მიზნად ისახავდა სწავლა-სწავლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად სკოლის თვითშეფასების და განვითარების სისტემის მოდელის გამოყვავებას. გაფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ, „ათასცლეულის გამოცვევის ფონდ - საქართველოს“ და „ათასცლეულის გამოცვევის კორპორაციის, ფინანსურის ურიგი მნიშვნელობის მიზნების გარეშე განხორციელებულ პილოტის ჩატარებისას და გაღების 13 სკოლა.

რას ითხოვს საზოგადოებას სკოლისგან და რა შედეგები აჩვენა პროექტის, ამის შესახებ გვესაუბრება შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის საგანმანათლებლო შეფასება-ბის მხარდაჭერის პროექტის კოორდინატორი ნინო რევიზვილი:

პროექტის მთავარი აქცენტები

სამწლიანი საპილოოტე პროექტი სრულიად განსხვავდება სხვა პროექტებისგან, რაც შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრს აქამდე განუხორციელებია. პროექტი მიზნად ისახავდა, უძულოდ დაშმარებოდა სკოლებს, ცენტრთან ერთად, საერთაშორისო თუ ადგილობრივი კონსულტაციების ჩართულობით, შეემუშავებინათ ისეთი ინსტრუმენტები, როთაც საკუთარი მიღწევებისა თუ გამოწვევების შეფასებას შეძლებდნენ. იდენტიფიცირებული კონკრეტული პრობლემა სკოლებს საკუთარი რესურსებით უნდა აღმოვეხვრათ. პროექტის წარმატება, რა თქმა უნდა, არ გულისხმობდა არც სკოლების შეჯიბრებას და არც იმის დადგენას, რომელმა სკოლამ გაართვა უკეთოვისა, არამედ მოლინად დამოკიდებული იყო მათ მოტივაცია-სა და მონიშვნებაზე.

სრულიად განსხვავებულ 13 სკოლა ძალიან ცხადი შერჩევის კრიტერიუმებით აყირჩიეთ. გარდა იმისა, რომ მივიღეთ აპლიკაციები და გაცემანით მათ დასაბუთებას, თუ რატომ ჰქონდათ პილოტირებაში ჩართვის სურვილი, ჩავატარეთ პირისპინ ინტერვიუები, რომელმაც რეალურად გვაჩვენა, რამდენად გააზრებული ჰქონდა სკოლას ამ ტიპის შეფასების აუცილებლობა.

უფრო გასაგები, რომ გახდეს, რას გულისხმობს პროექტი, კონკრეტული სკოლის მაგალითებზე განვიხილავ, როგორ ხდებოდა ფოკუსირებული შეფასება. პირველ რიგში, მნიშვნელოვანია ის ფაქტორი, რომ პროექტი არ გულისხმობს მხოლოდ დირექტორის ჩართულობას. სამწუხაროება, ხშირად ჩვენთვის სკოლის შეფასება და წარმატება დირექტორის წარმატებასთან და სიყოჩადესთანაა გაიგივებული. ერთი მხრივ, ეს სწორიცაა, რადგან დირექტორი მნიშვნელოვანია აქტორის სკოლის ცხოვრებაში, მაგრამ უფრო მნიშვნელოვანია მთლიანად სკოლის გააქტიურება. უშუალოდ სკოლის მმართველი ჯგუფი/გუნდი, რომელსაც მასნავლებლები და იქ დასაქმებული ადამიანები წარმოადგენენ, უნდა აცნობიერებდეს, რომ სკოლის წარმატება მათი პასუხისმგებლობის ნაწილია. ამიტომ პროექტის მთავარი აქცენტიც ეს იყო – შეირჩენ თვითშეფასების ჯგუფები, რომელიც დირექტორთან ერთად, სხვა პირებსაც აერთიანებდა. ჯგუფის წევრები ერთად ფიქრობდნენ, რა იყო სკოლაში ერთ-ერთი ყველაზე მნვავე პრობლემა, ოღონდ ისეთი ტიპის, რომლის დაძლევასაც საკუთარი რესურსებით შეძლებდნენ. უნდა ვალიაროთ, რომ ეს იყო ყველაზე რთული ეტაპი სკოლებისთვის. ერთიანებებით, თითქოს მარტივია, დაადგინო რა გიჭირს, მაგრამ იმპირობის გათვალისწინებით, რომ შემდეგ ეს პრობლემა საკუთარი რესურსით დაძლიო, როთული აღმოჩნდა, მით უფრო როცა განსხვავებულ სკოლებზე ესაუბრობთ. მაგალითად, რეგიონის სკოლებს არ აქვთ მრავალფეროვანი რესურსები – არც ადამიანური, არც ფინანსური და არც მატერიალური. შესაბამისად, ძალიან დიდი მუშაობა გასწიეს ჯგუფებმა საერთაშორისო კონსულტაცითან და ცენტრითან ერთად, რომ პრობლემის ფოკუსი-რებული შეფასება მოხედინათ, ანუ აერჩიათ ისეთი პრობლემა, რომელიც, ერთი მხრივ, მნვავეც იქნებოდა სკოლისთვის და, მეორე მხრივ, აღმოაჩნდებოდათ მის დაძლევის რესურსები.

რამდენიმე სკოლამ აღმოაჩინა, რომ მათ მოსწავლეებს გააზრებული კითხვის პრობლემა აქვთ. ჩვენთვის კითხვა, სტერეოტიპისური, დაკავშირებულია მხოლოდ ქართულის გაკვეთილთან და ჰუმანიტარულ სფეროსთან, რაც, თავისითავად, არასწორია, რადგან კითხვის და ტექსტის გააზრების პრობლემა ყველას საგანმისი იკვეთება. ბევრმა სკოლამ, საჯუთარი რესურსით, ძალიან მარტივი კვლევით, შეძლო პრობლემის იდენტიფიცირება. თუმცა, თავიდან, კვლევა აშინებდათ, რადგან ამ მიმართულებით არანაირი გამოცდილება არ ჰქონდათ (პროფესიონალ მკვლევრებსაც კი დრო სჭირდებათ იმისთვის, რომ გაინათონ). ამიტომ მასწავლებელს, რომელსაც კვლევაში არანაირი გამოცდილება არ აქვს, როული მეთოდების გამოყენებას ვერ მოსთხოვ. აქედან გამომდინარე, მათ ეს განახორციელებს მარტივი ფორმებით – კითხვარების გამოყენებით, მოსწავლეთა მიღწევებზე დაკვირვებით. შემდეგ, სტატისტიკასა და თვისებრივ მონაცემებს სკოლის შეფასების ჯგუფი აჯამშებდა და ადგენდა პრობლემას. რამდენიმე სკოლამ სწორებ ასეთი მარტივი კვლევა

ვით დაადგინა გააზრებული კითხვის პრობლემურობა. გააზრებული კითხვა ინფრარმაციის გააზრებას გულისხმობს, რაც განსაკუთრებული სიმწვავით V-VI კლასებში ვლინდება, როცა მოსწავლეები დაწყებითი საფეხურის პირველ ოთხ კლასსა ამთავრებენ და უფრო კომპლექსური საგნების შესწავლას იწყებენ (ამ დროს შემოდის საბუნებისმეტყველო საგნების უფრო რთული ნაწილი). თუკი მოსწავლეს, ამ დროს, ტექსტთან მუშაობისას, სერიოზული ჩავარდნა აქვა, შემდეგ საფეხურებზე პრობლემა კიდევ უფრო უმნიველება. თან, პრობლემები თავს იჩენსა არა მხოლოდ ჰუმანიტარულ, არმედ ტექნიკურ საგნებშიც. ბევრი მასწავლებელი ჩივის, რომ ბავშვებს ამოცანის პირობის გაგება უჭირთ, მაგრამ, როგორც კი ეტაპობრივად იწყებენ იმის გააზრებას, რას ითხოვს ამოცანა, მაშინვე იწყებენ ამოსნას,

ანუ პრობლემა არა ფორმულების და მათგანაციური ნაწილის ცვლნაა, არამედ ტექსტის გააზრება – არ ესმით, რას ითხოვს ამოცანის პირობა. მსგავსი პრობლემა ჩნდება ბიოლოგიაში, ქი- მიაში, ფიზიკაში, გეოგრაფიაში, აბსოლუტურად, ყველა საგან- ში. სკოლებში, ამ პრობლემის დასაძლევად, სხვადასხვა მეთოდი შეიმუშავება.

ერთ მაგალითს მოვიყენ. სპეციალური პროგრამის ფარგლებში, საგნობრივი ჯგუფების მასწავლებლებმა ნიგნიერებისა კულტურისა მაღლებაზე იმუშავეს. მაგალითად, ფიზიკის ან გეოგრაფიის მასწავლებელი ყურადღებას ამახვილებდა ტექსტის გააზრების ტექნიკაზე, მიუხედავად იმისა, რომ ისანი საბუნებრივების სამეცნიერო საგნებს ასწავლიდნენ, ამ თემას უთმობდნენ დროს საკუთარი საგნის ჭრილში, რამაც ძალიან კარგი შედეგი აჩვენა - ბავშვებმა დაძლიერ ტექსტთან მუშაობის პრობლემებით და გაუჩნდათ მოტივაცია - აღმოაჩინეს, რომ მშვენივრად იგებენ ტექსტს და ძალიან მოსწონთ საგანი, რომელიც მანამდე არ უყვარდათ იმის გამო, რომ სრული გაუცხოების განცდა ჰქონდათ. ეს ერთ-ერთი მაგალითია, თუ რას გულისხმობს თვითშეფასება განვითარებისთვის.

პროექტის მონაცილე, შორ რეგონბოგი განთავსებული, ერთ-ერთი პატარა დაბის სკოლამ, მათთვისაც მოულიდნელად კვლევის შედეგად, აღმოაჩინა, რომ ერთ-ერთი უწმვავესი პრობლემა სკოლაში მშობლების უკიდურესი პასიურობაა. ყველამ იცის და ჩვენი კვლევებითაც ვლინდება, რამდენად მნიშვნელოვანია მშობლის პოზიცია სწავლის პროცესში მისი სწორი დამოკიდებულება ბევრად განაპირობებს შვილის ქარგად სწავლას. შეიძლება, მშობელი თავად არ იყოს განსწავლული, მაგრამ თუკი მისითვის სწავლა პრიორიტეტულია, მაშინ მეტი ალბათობით, მისი შვილიც დაინტერესებულია სწავლით. აღმოჩნდა, რომ მშობლებს სკოლის ნდობა არ აქვთ, მი მიზეზის გამო, რომ სკოლა ვერ უზრუნველყოფს ხარისხიანი განათლების მიცემას მოსწავლეებისთვის. საბოლოო ჯამში კი, ეს მათი შვილების მომავალზე უარყოფითად აისახება — ისინი შემდეგ საცეხურზე კონკრეტურციას ველარ უნევენ ქალაქებში თანატოლებს.

პროექტი მშობლების ჩართულობა მაღალი იყო, შეფასების ჯგუფები კითხვარებით მიმართავდნენ როგორც მოსწავლეებს, ისე მშობლებს. მას შეძლევ, რაც გამოიკვლეის, რომ პრობლემა მშობელთა ჩართულობაა, კონკრეტულმა სკოლამ მოახერხა ახალი პროგრამის განხორციელება. დაინტენტ პროფესიულ კოლეჯებთან თანამშრომლობა და, პროფესიული განათლების მიმართულებით, სკოლაში შემოიტანა, მაგალითად, კომპიუტერული მეცნიერებების სწავლება, ასევე, სხვა მიმართულებები. პროფესიული კოლეჯები მათ მოსწავლეებთან ატარებდნენ ვორქშოფებს, რათა კარიერულ ორიენტაციაში დახმარებოდნენ და მიეცათ მოსწავლეებისთვის მანისი, სილრმისეულდად გასცუნობოდნენ სხვადასხვა პროფესიებს; გაეგოთ, რა შესაძლებლობები არსებობს იმ პროფესიის დასაუფლებლად, რაც მათ მომავალში დააინტერესებთ. პროგრამა საოცრად წარმატებული აღმოჩნდა. ერთია, რომ სკოლამ დაძლია მშობლების ჩართულობის პრობლემა და მეორეა, რომ მშობლებმა სხვა პერსპექტივაც დაინახეს – სკოლამ მოსწავლეებს პროფესიული კარიერის დაგეგმვის გზა გაუკავა, ბავშვებს სწავლის გარმატების სურვილი გაუჩნდათ. ამ

კონკრეტული დაბიდან საკმაოდ იშვიათად გარემოლებზენ სწავლას უმაღლესა ან პროფესიულ სასწავლებლებში. წელს კი, კურს-დამთავრებულთა უმეტესობამ გადაწყვიტა, სწავლა გააგრძელოს უმაღლესი ან პროფესიული განათლების მიმართულებით, ბავშვების მოტივაცია სწორედ იქიდან გამომდინარე გაიზარდა, რომ მათ კარიერული დასაქმების პერსპექტივა დაინახეს.

**ՃՌՈՒԹԱԾՈՅ ԱՐԿՐՑԱՆԴԱ ԹԱԼԱԾԹՈՒԱ ԶԱ
ԱՐԱՋԱՐՄԱՆԴԱ ՍԿՐՑԵՑՑՈ**

Յոյզանոլու մացալուու Տեղական մալալմտուան Տյուլաս յեծծո-
ճա, արայարտուալենցան Տյուլամի յու յրտ-յրտմա Տյուլամ Շըռօթ-
լումու ճալասկըլեցա ճալուան Տանցերյան մյուտուու գամուոյնա. Տու-
շըռքրնիու արայաստուու ար յիշեծա, րուա արայարտուալենցան Ռյացո-
ռնմու մտացարու Շըռօթլումա Տեղական յարտուանու, Տաելմնիուու յունու-
արցունա. արայարտուալենցան ճասակելու Տուուու Տյուլամի,
Տաճագ վրուալենցան Տեղական միմունքուում, մուսանցուալեցա.

დიდი ნანილი არაქართულენოვანი მოსწავლეებითაა დაკომპლიკებული. შესაბამისად, სკოლას ორი ძალიან განსხვავებული მიღწევის მოსწავლეები ჰყავს. ქართულენოვანი და არაქართულენოვანი ბავშვები კლასში ერთი პროგრამით სწავლიობდნენ. არაქართულენოვან ბავშვებს, რა თქმა უნდა, უფრიდათ ქართულენაზე ყველა საგნისა დაძლევა. შესაბამისად, სკოლამ ასეთი სტრატეგია შეიმუშავა: ძირითად საგნებში, როგორიცაა ქართული და მათემატიკა, არაქართულენოვანი ბავშვები (რომელსაც უფრიდათ პროგრამის დაძლევა), 15-20 წელის განმავლობაში, გაკვეთილიდან გამოიყავდათ და ცალკე უტარებდნენ ადაპტირებულ გაკვეთილს. იმავე პროგრამას გადიოდნენ უფრო მარტივად, მიზანმიმართულად – მათი მიღწევის დროის მიხედვით უსანიდნენ მასალას, შეიძლება ვიზუალობით, რომ ამით, პირიქით, სეგა-

რეგაციას – ქართულენოვანი და არაქართულენოვანი ბავშვების ცალ-ცალკე სწავლებას შეუწყვეს ხელი. მაგრამ ასე არ ყოფილა, იმიტომ რომ, თვეში ერთხელ ან ორ თვეში ერთხელ, აფასებდონენ არაქართულენოვანი ბავშვების მიღწევებს, შედეგების მიხედვით, უფრო და უფრო ნაკლებ ბავშვებს სჭირდებოდა ცალკე გაკვეთილზე გამოსვლა. ისინი უბრუნდებოდნენ კლასს, ასე ვთქვათ, ეწეოდნენ ქართულენოვან თანატოლებს. ამდენად, მასნავლებელს ადარ უნევდა მათთვის ფორუსირებული გაკვეთილების ჩატარება კონკრეტულ საგანში.

ଅର୍ଥାତ୍ କିମ୍ବା ଏହାରେ କିମ୍ବା ଏହାରେ

ରୋଗମାତ୍ରରେ ମତୀପାରି ପ୍ରୟାକରଣ କାହାଙ୍କାରିବାରେ ଶାଖିଲିବାରେ ଯଦି

ეს მაგალითები პროექტის ინტერეგვნციის ნაწილს ეხება. თუმცა, რასაკეირველია, იყო სხვა ეტაპებიც. როგორც წესი, განათლების სფეროში, ძალიან ხშირად, კველაფერი ერთად გვინდა რომ სწრაფად გავაკეთოთ. არადა, ამ დროს ბევრი რამ არის გასათვალისწინებელი, ხშირად ძალიან კარგი იდეა/ჩანაფიქრი სწორედ ამ უაზრო სისწრაფის გამო შეიძლება მოვკლათ და ვერ განვახორციელოთ. ამ ტიპის მონაცემების გაზრდებას გარკვეული დრო სჭირდება. სკოლებს მსგავსი პროექტი აღრე არ გაუკეთებით, ამიტომ პირველი წელი მთლიანად შეფასების ინსტრუმენტების შესწავლას და თვითშეფასების ომის გაზრდებას დაუთმო – რა არის თვითშეფასება და რითი განსხვავდება შეფასების სხვა ფორმებისგან? ასეთი ტიპის თვითშეფასება მრიშვნელოვანი რგოლია, როგორიც აუცილებლად უნდა დაუკავშირდეს გარეშეფასებას. მეტიც, გარეშეფასება ძალიან როგორ განსახორციელებელი იქნება, თუ სკოლას არ ესმის, რას სთხოობს მას საზოგადოება ან სახელმწიფო – რის მიხედვით ფასდება ის. ამიტომ, სკოლა, პირველ რიგში, თავად უნდა იაზრდეს, რა არის მისი უმთავრესი პრობლემები და მათი გადაჭრის გზები, ამას გარედან არ უნდა კარნახობდნენ. წინაღმდეგ შემთხვევაში, თუ სკოლა ამის გაზრდებას ვერ ახერხებს, მაშინ გარეშეფასების სისტემა, ბიუროკრატიულ პროცესად იქცევა, საიდანაც სკოლა როგორლაც ეცდება გამოძრობას. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, თვითშეფასება უნდა იყოს მთავარი წყარო, ძირითადი მონაცემითა ბაზა გარეშემოქასებლისთვის. შეუძლებელია მაქსიმალური სტანდარტი დაუდგინოს სკოლას, რომელსაც მშირი, ძალიან შეზღუდული რესურსი და ცოტა დრო აქვს იმისთვის, რომ ცვლილებები განხორციელოს. სისტემა მაქსიმალურად პროაქტური უნდა იყოს და სკოლას განვითარებაში ეხმარებოდეს. სწორედ ამიტომ იყო პროექტი სამშლანი და ერთი წელი დაუთმო იმას, რომ სკოლებს კარგად გაეკარებინა, რა არის თვითშეფასება და როგორ იმუშაონ პრობლემების იდენტიფიცირებაზე.

რეალურად, საქართველოში დიდი ფუფუნებაა, სკოლას მისცე ერთი წელი იმისთვის, რომ პრობლემა დაადგინოს. ჩვენ მუდმივად სადღაც გვერქარება, მაგრამ თუ გვინდა, რომ პროცესი სრულყავსონად წარიმართოს, საკამარისი დრო უნდა მივცეთ სკოლებს გასააზრებლად. ძალიან შეუფარავად ვამბობთ ხოლმე, რომ სკოლებს, პრობლემების იდენტიფიცირებისას, ძალიან ბევრი რამ ექლებოდათ და ეს სრულიად ბუნებრივიცაა. ამის აღიარების არც სკოლებს უმინდოათ, რადგან ხედებოდნენ, რომ ექლება მას, ვინც მუშაობს და რაღაცას აკეთებს. ისეთ პრობლემებს ეჭიდებოდნენ, რომელთა დაძლევაც საკუთარი რესურსით შეეძლოთ. ამაში ეხმარებოდათ საერთაშორისო კონსულტანტი პარტნერი, რომელიც გერმანიაში ამ მიმართულებით მუშაობს, ძალიან გამოცდილი ექსპერტია და ქართველ კოლეგებსაც კარგ რჩევებს აძლევდა.

ერთი წლის შემდეგ, თვითშეუფასების ჯაფუფები პროექტის
მეორე ეტაპზე გადავიდნენ – იდენტიფიცირებული პრობლემის
მიხედვით ინტერვენციების დაგეგმვა-განხორციელება. შემდე-
გა ერთი წლის განმავლობაში, გარკვეული ღონისძიებები განა-
ხორციელეს კონკრეტული პრობლემების აღმოსაფეროებად,
ხოლო მესამე წელი, პროექტის მონანილე სკოლებს ნაწილმა,
ისევ ახალი პრობლემის იდენტიფიცირებას დაუთმო. ფაქტო-
რივად, სამი წლის განმავლობაში, ორ პრობლემაზე იმუშავეს.
ზოგიერთმა სკოლამ უფრო სიღრმისეულად განავრცო უკვე
იდენტიფიცირებული პრობლემის აღმოფხვრა – სხვა ასპექტზე
იმუშავა. ერთი პრობლემის აღმოფხვრას ჯაჭვივით ებმება მეო-
რე, რომელიც წინა პრობლემასთანაა კავშირში. რეალურდ,
ციკლური პროცესია – სკოლები, საკუთარი რესურსით, ნელ-
ნელა, ფოკუსირებულად მუშაობენ პრობლემის დაძლევაზე.

პროგრამა ძალიან ღირებული იმთაც გახდა, რომ გარდა
საერთაშორისო კონსულტანტის დახმარებისა, რეალურად,
სხვა დამატებითი რესურსი სახელმწიფოსაგან არ დახარჯულა,
საკუთარი ადამიანური თუ მატერიალური რესურსით უმკლავ-
დებოდნენ ყველაფერს. ამან დაგვანახა, რომ მინიმალური და-
ნახარჯითაც შესაძლებელია, ნებისმიერმა სკოლამ, რომელიც
მოტივირებული და დაინტერესებულია რაღაც შეცვალოს,
მსგავს პრობლემებზე შედეგიანად იმუშაოს. ამის თქმის უფ-
ლებას თუნდაც უკიდურესად პატარა და ძალიან მნიშვილუკე-
ტიანი სკოლების მონანილეობაც მაძლევს. ისინი საუკეთესო

საპილობრივი პროცესი

მაგალითად იქცნებ - როგორ შეიძლება სკოლამ, საკუთარი რესურსით, გადაჭრას ძალიან მზვავე პრობლემაც კი.

პროექტის ბოლო ეტაპზე, მიკერძოებულები რომ არ ვყოფილიყავით, გარეექსპერტები ავიყუანეთ. გარემოვლევრებმა ჩაატარეს სკოლების მიერ განხორციელებული ინტერვენციების კვლევა – რეალურად ეს მათ მიერ განხორციელებული პროცესების შეფასება იყო. კვლევის ანგარიშმა (შალე აიტვირთება ცენტრის ვებგვერდზე) ზუსტად აჩვენა, რა ეტაპზე ხვდებოდა ათ სკოლებს სირთულეები. ერთ-ერთი მთავარი სირთულე, რაზეც უკვე ვისიუბრე, სწორედ პრობლემის იდენტიფიცირებას უკავშირდებოდა. კვლევით დადგინდა, ასევე, რა უფრო ღირებული იყო მათთვის ჩვენ მიერ შეთავაზებული დახმარებიდან – ტრენინგები თუ საერთაშორისო კონსულტანტის დახმარება, ან რა ტიპის ტრენინგები იყო უფრო ინფორმატიული.

ჩევნის სკოლებში ძალიან ბევრი რამ შეიძლება იყოს პრობლემური, მაგრამ მნიშვნელოვანია, ეტაპობრივად, ფოკუსირებული შეფასება – ფოკუსირება კონკრეტულ გამოწვევაზე და მისი გადაღახვა. პირველ ეტაპზე პრობლემა სკოლების ჩართულობაც იყო. თავიდან, სახლეს ყველა სკეპტიკურად უყურებს, მაგრამ მნიშვნელოვანია, რომ მათ ეს დამოკიდებულება დაძლიონ. ასევე, მნიშვნელოვანია, სკოლამ პროცესში ყველა დანატერესებული პირი ჩართოს, რომ ეს მთლიანად სკოლის პასუხსმგებლობად იქცეს და შხოლოდ დირექტორის ან მისი მოადგილის ცალკეულ ინიციატივად არ დარჩეს. ამ პროექტის არს და ფილოსოფიაც სწორედ იმასია, რომ ყველა ერთად მუშაობს – სკოლის თვითშეფასების ჯგუფი პროექტს ახორციელებს იმისთვის, რომ, სკოლამ საერთო პასუხსმგებლობის კულტურა ჩამოყალიბდეს, დიად ისაუბრონ პრობლემებზე, ადარ შეუშინენ ჩავარდნებს და გამოწვევებს.

კონფერენცია – შეღების შეჯამება
ძალიან მინშველოვანი კონფერენცია მოვაწყვეთ 8-9 ივნისს. პირველი დღე შედეგების წარდგენას დაეთმო, მეორე დღეს კი მონაწილე სკოლებმა სამუშაო შეხვედრები გამართეს სხვა სკოლებთან, აუზსნეს, როგორ შეძლება სასიკეთოდ გამოიყენონ თვითშეფასება და საკუთარი მეთოდებით დაძლიონ

პრობლემები. ჩემთვის კონფერენცია ერთ-ერთი გამორჩეული იმითაც იყო, რომ არც ერთი სკოლა, მათ შორის ძალიან წარმატებულიც, არ უშინდებოდა იმის თქმას, რომ რაღაც ეტაზზე შეეძალა, რაღაც არასწორად გააკეთა. ეს სავსებით ჯანსაღი და სწორი მიღომაა. შეცდომით მათ უფრო კარგად გაიაზრეს, რა უნდა გაეკეთებინათ გამოსასწორებლად. ბუნებრივია, სწავლის პროცესში, თავიდან, ყველაფერი ისე არ გამოვა, როგორც გეგმავ, მაგრამ ზოგადად, სკოლებიც და მასაც ავლებლებიც უნდა შეეჩიონ ამას და მოსწავლეებსაც ასწავლონ, რომ გარკვეული მარცხის შემთხვევაში ფარ-ხმალი არ დაყარონ.

ଓ শ্বেতশ্বেতামো, তুই সাক্ষেল্পিনিগুলি মহারন্ধাক্ষেরিয়, মনমাচাল-
শি, সেবা স্বপ্নলেভশি পু গুগুর্পেলালেডু তথ্যিতশ্বেফাসেবদিস প্রকৃষ্ণক্তি, দুর্ভেবৰণিগুয়া, আজপিলেভলাদ উন্দু ইয়ুস দাশ্বেবা, রূম মতা গুগু-
গুগুলি অরুণ মিগুপুত গুম্বাসকৰ্পিগুলেভলাদ. স্বপ্নলেভদ্বা, এতাপৰ-
রিগুড়, উন্দু ইন্দুবলুন রা রূগ্নগুর গুগুয়েটুন, রাঙ্গান এরত-অর-
তগুশি অম ত্রিপুস প্রণদন দ্বা গুম্বিপেলেডু আর মনদিস. রাত্রি মতাগা-
রিগ, এস নাম্বডিগুলাদ আর মুগ্নিতুটুস অরু স্বপ্নলিস সুজুন্বারুদ্বা শ্বে দ্বা
অরু দিলুর্জ্জুতুরিস অরুজ্জমপেত্রেভিত্তুরুন্দাশ্বে অব মাস্নাবলুভেবুস
ডাবুল ক্ষেত্রগুলিগুচ্ছাশ্বে, এস অর্কস প্রকৃষ্ণেসি, রূমগ্লেভিপু বারুশ্বাত্তু-
দিস মিসাল্বেজ্বাদ অরুস দ্বা মিতমিন্দেস মিটোষেওস.

განზოგადება ყველა სკოლაზე არ შეგვ

პროექტში ჩართული 13 სკოლის მაგალითმა აჩვენა, რომ ყველა სკოლისთვის ერთი ზოგადი გლობალური პრობლემა არ არსებობს. ჩვენი სკოლები ერთმანეთისგან განსხვავდებიან, ამიტომ პრობლემებიც განსხვავებული აქვთ. ის, რაც შეიძლება ერთი კონკრეტული სკოლისთვის მწვავე პრობლემაა, მეორე სკოლისთვის საერთოდ არ აღმოჩნდეს პრობლემა. ჩვენ გვაქვს დაშვებები და სტერეოტიპები, რომ სოფლის სკოლას „ეს პრობლემები“ აქვს და ქალაქის სკოლას – „ეს“. ხშირ შემთხვევაში, არც ეს არის მართალი. ყველა სკოლას თავისი საჭიროება აქვს. ამიტომ, თუ სახელმწიფო მხოლოდ ერთი უნივერსალური პრობლემის დადგენის გზით იმუშავებს, აუცილებლად გაიზრდება სკოლის ინდივიდუალური საჭიროების გაუთვალისწინებლობის რისკი. როგორც მოსხავლეს

აქვს ინდივიდუალური საჭიროებები, სწორედ ასევე აქვს სკოლასაც. ამიტომ უსუსამთ ხაზს თვითონ სკოლის ჩართულობის მინიშვნელობას პრობლემების დადგენა/დაძლევის პროცესში, მით უფრო, როცა ისეთი პრობლემის იდენტიფიცირებაზე გასაუბრობთ, რომლის აღმოფხვრა სკოლაშ საკუთარი ძალებით უნდა შეძლოს. სხვა შემთხვევაში, შეფასება მხოლოდ ბიუროკრატიულ პროცესად იქცევა.

ვფიქრობ, ჩვენი ინიციატივა და მცდელობა, ამ ტიპის პროექტი გამოვყენდა, წარმატებულად დასრულდა. საპილოოტე პროექტში თვითშეფასების ინსტრუმენტის მოველი შექმნა, რისთვისაც, ცენტრის სახელით, დღი მაღლობა მიზდა გადავუხადდა „აასანწეულის გამნენერეის ფინანსურული საქრონიკელის“ და ათასწეულის კროპორაციას, არადგან სწორედ მათი დახმარებით შეველით საპილოოტე პროექტის განხორციელება.

პუნქტითავა: არ შეიძლობა 131 კოორდინატით მოვალეობო-

ცენტრის ძალიან დიდი გამოცდილება დაუგროვდა ამ მიმართულებით და მზადა (საქართველოში, აქამდე, ამ ტიპის პროექტი არავის განუხორციელებია) საკონსულტაციო დახმარება გაუწიოს სკოლებს, ზუსტად ისევე, როგორც ამას 13 სკოლისთვის ვაკერთებდოთ, თუმცა, ინციდატივაზე საკუთრების განცდა მოთხოვანად სისტემას უნდა ჰქონდეს. ასეთი მნიშვნელოვანი ნამოწყება ცენტრის კერძო პროექტის განხორციელებით რომ არ დასრულდეს, სახელმწიფომ უნდა აიღოს პასუხისმგებლობა, სხვა აქტორებთან ერთად.

ესაუბრა ლალი პელაძე

სარისესის გაცილებები

ევროპული სტანდარტების დანერგვისთვის უმაღლეს განათლებაში

განათლების სფეროში მიმდინარე რეალობის საგოლოო მიზანია, განათლების ყველა საფეხურზე, სწავლების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა. სოციად ამიტომ ვინცერესდებით, გარე-ვეული პერიოდულობით, იმ უცყვების მიერ გაცეული საქმიანობით, რომლის ძირითადი ფუნქცია ისეთი ეფექტური მიმართვისა დანერგვაა, რომელთა პოტენციალურად ევროპული სტანდარტების შესაბამისი განათლება უნდა უზრუნველყოს სკოლებშიც, პროფესიულ სასამავლებლებშიც და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაცესაბულებებშიც. საქართველოს კავშირი 2022 წელს ეცნობათ, ამიტომ გათ შესახებ მოგვიანებით ვისაუბროთ. პროფესიულ კოლეჯებსა და უნივერსიტეტები ამ მიმართულებით გაცეული მუშაობის შესახებ, ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის დირექტორი გიორგი ვაშაპიძე გვიამოხს.

— ბატონოვ გიორგი, ჩევენთან ბოლო ინტერვიუში თქვენ რამდენიმე საერთაშორისო ორგანიზაციაში განვივრიანების მიზნებისაზე ისაუბრეთ. რა ეტაპზეა ეს პროცესი?

ასევე, მინდა აღნიშნო, რომ 2018 წლის ცენტრმა მოიპოვა სამედიცინო განათლების მსოფლიო ფედერაციის (WFME) აღიარება. შედევად ცენტრი გახდა პირველი ორგანიზაცია რეგიონში და აღმოსავლეთ ევროპაში, რომელიც უფლებამოსილია შეაფასოს სამედიცინო მიმართულების პროგრამები და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები საერთაშორისო მასშტაბით. აღნიშნული სტატუსი ცენტრს ანიჭებს უფლებამოსილებას, რომ საერთაშორისო დონეზე განახორციელოს მედიცინის პროგრამის განმახორციელებელი უმაღლესი კულტურის უძრავი ცენტრი იქნება.

ლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მედიცინის პროგრამების ინსტიტუციური და პროგრამული შეფასებები. სამედიცინო განათლების მსოფლიო ფედერაციის აღარების მოპოვება ასევე გულისხმობს, რომ ცნონტის მიერ აკრედიტებული სამედიცინო პროგრამები აღიარებული იქნება მთელი მსოფლიოს მასშტაბით და მედიცინის პროგრამების კურს-დამთავრებულები, 2023 წლიდან, შეძლებენ აშშ-სა და კანადაში პროფესიაში შესასვლელად საჭირო გამოცდებზე დარეგისტრირებასა და დასაქმებას.

– რა ეტაპზეა ხარისხის სკოლის შექმნა და სხვა ფუნქციაც ხომ არ დაეკისრება მას?

- ამჟამად ჩვენთა რეორგანიზაცია მიმდინარეობს და, მისი დასრულებისთანავე, ხარისხის სკოლაც დაიწყებს ფუნქციონირებას. ექსპერტთა უწყვეტ რეჟიმში მომზადება-გადამზადების გარდა, ხარისხის სკოლას კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ფუნქციაც ექნება, კერძოდ, ის განახორციელებს ე.ნ. თემატურ ანალიზებს, რის მნიშვნელობაზეც ასევე უთითებდა ENQA-ს ექსპერტთა ჯგუფი. მუდმივი პროფესიული განვითარების ხელშეწყობის გარდა, ცენტრის გამართული მუშაობისთვის ასევე აუცილებელია, უწყვეტ რეჟიმში დაკვირვების შედეგად, სუსტი მხარეების იდენტიფიცირება და დროული რეაგირება მათი გამოსწორების მიზნით. მაგალითად, თემატური ანალიზის ერთ-ერთი საგანი შეიძლება იყოს საღოქტორო პროგრამების აკრედიტაციის საკითხი, ანუ რამდენად ადეკვატურია არსებული სტანდარტები იმისთვის, რომ პროგრამა შევაფასოთ და განვავითაროთ. რა თქმა უნდა, ბევრი სხვა საკითხიც დაექვემდებარება თემატურ ანალიზს და საბოლოოდ, კიდევ ერთი დამტებითი შევანიშმი იქნება საგანმანათლებლო პროგრამების ევროპულ სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოსაყანად და გასავითარებლად.

– რა პერსპექტივაა ხარისხის განვითარებისთვის ENQA-ში გაერთიანება?

– პირველ რიგში, ეს არის ბლატფორმა ხარისხის განვითარებაზე მომუშავე გაცვლენიან და ავტორიტეტულ ინსტიტუტებთან ურთიერთობის სივრცის. ამჯერად, ხარისხის უზრუნველყოფის სააგენტოების ევროპულ რეესტრს ვგულისხმობ (EQAR). გზა ამ ორგანიზაციისეკნ სწორედ ENQA-მ გაგიისნა. განვითარებაზე განაცხადი გაკეთებული გვაქვს და დღე-დღეზე ველოდებით დადებით პასუხს. დარეგისტრირების შემდეგ ჩენი ცენტრი მალევე გამოიყენება უმაღლესი განათლების ხარისხის განვითარების ევროპულ რუკაზე. ეს ერთგვარი

„ჩქმპიონთა ლიგაა“ ევროპის მასშტაბით და ნიშნავს იმის და-დასტურებას, რომ ჩვენ ვართ ხარისხის განვითარების დამო-უკიდესელი სააგენტო, რომელიც წარმატებით და ეფექტუ-რად იყენებს ხარისხის განვითარების მექანიზმებს, რომ ჩვენ მიერ აკრძალულ პროგრამებს აღიირებს ENQA-ში რეგის-ტრირებული ყველა ევროპული ქვეყანა და ინფორმაცია ქარ-თული უმაღლესი სასწავლებლების შესახებ გამჭვირვალე და ხელმისაწვდომი იქნება მთელი ევროპისათვის. დამეთანხმე-ბით, ეს ძალიან საჭირო და მნიშვნელოვანი შესაძლებლობაა როგორც უცხოეთში განათლების მიღების მსურველი საქარ-თველოს მოქალაქეებისთვის, ისე უცხოელი ახალგაზრდების-თვის, რომლებიც მათთვის სასურველ პროგრამაზე განათ-ლების მიღებას საქართველოში ისურვებენ.

აქვე მინდა აღვნიშონ, რომ ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრში შემუშავდა ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩო და განახლებული კლასიფიკაციონი. ჩარჩოს ფუნქცია განსაზღვროს, რა კომპეტენციებს იძენს ადამიანი განათლების სხვადასხვა საფეხურზე. ამას იმიტომ ვამბობ ზაგასმით, რომ განახლებული კლასიფიკაციონი, რომელიც სრულად შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს, ხელს შეუწყისს საქართველოს გაცემული დიპლომების აღიარებას საერთაშორისო დოკუმენტზე. დაერგვი უტაპ 2-ნიშანია და ას ვადას გასცლის შემდეგ შეკა ძალაში, რაც იმას ნიშანავს, რომ დღევანდვეს სტუდენტს უცხოეთში სნავლის გაგრძელებისა თუ პროფესიული სამსახურის შემთხვევაში არ არის განვითარების აუთენტიკობის მოწოდება.

— რა სიახლეებია პროფესიულ განათლებაში ხარისხის განვითარების უმჯობესობა?

ଜ୍ଯୋତାର୍ଗସ୍ତର କୃତିନାଟ ?
- ମିଳିଦିନାର୍ଜ ଶ୍ରେଣୀ ମରାଵାଲମ୍ବକ୍ରିୟ ପ୍ରାଣିତ୍ୱେର୍ଷେଳ ତରନ୍ତ୍ୟେ-
ସୌଜଳୀ ଗାନ୍ଧାତଲ୍ଲେବିସତ୍ତ୍ୱୀସ. ମାତ ଶେଶାକ୍ଷେତ୍ର ଅକ୍ଷେତ୍ରିତ୍ତିକୁ ଗାନ୍ଧୀତିକୁ ଶ୍ରେଣୀ-
ଫା. ଏରତ-ଏରତ ମିଳିଶ୍ଵର୍ଭାଗିନୀ ସିଆଲ୍ଲେ, ମାତ ଶେରିସ, ଆଶ୍ରମି-
ଶାପିସ ଅକ୍ଷାଲ୍ଲୀ ସ୍ଥାନକ୍ଷର୍ତ୍ତେଦା, ରନ୍ଧେଲ୍ଲିଶ ମୁଖ୍ୟାମଦାପ ମାଲ୍ଲେ
ଦାରଶ୍ରୀଲ୍ଲଙ୍ଘେଦା ଏବଂ ଏକାକିମଦିନିଧାନ ଉପରେ ଆମିଶ୍ଵରଦେବା. ଗାନ୍ଧା-
କୃତର୍କପ୍ରଭୁଲ୍ଲଙ୍ଗିକା ମହିଳା, ରନ୍ଧ ଅକ୍ଷାଲ୍ଲୀ ସ୍ଥାନକ୍ଷର୍ତ୍ତେଦା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟେକ୍ଷଣିକ
ନିର୍ଦ୍ଦିଗ୍ଯାତମର୍ଗଦଶ୍ରୀ ଏବଂ ଗାନ୍ଧାତାର୍କାଶ୍ରୀ ରନ୍ଧେନ୍ତିକର୍ମଦ୍ୱାଳୀ. ଗାନ୍ଧା-
ଫା. ଅମିଲା, ଦାଲ୍ଲାନା ମିଳିଶ୍ଵର୍ଭାଗିନୀ ନାନୀଜାଦ ମହିଳାର୍ଥିନା ତରନ୍ତ୍ୟେଶ-
ୟୁଦ୍ଧ ମନମିଳିଦ୍ୱାରା-ଗାନ୍ଧାତାର୍କାଶ୍ରୀଦାବିସ ଅକ୍ଷାଲ୍ଲୀ ସିଲ୍ଲେମିସ ଡାନ୍ତରଗାସ,
ରନ୍ଧେଲ୍ଲିପ ମାନ୍ଦୁଲ୍ଲେ ଦରମଶି ତରନ୍ତ୍ୟେଶୀସ ଆତ୍ମିସବାସା ଏବଂ ଦାସାକ୍ଷମ୍ଭ-
ଦାଶ୍ରୀ ଗାନ୍ଧାତାର୍କାଶ୍ରୀ. ସାମିବାରଶ୍ରୀଲ୍ଲାନା, ରନ୍ଧ ସିଲ୍ଲେମିସାଫିଲ ନିତି-
ର୍କ୍ଷେଣ ଦାଶୀଶ୍ଵର୍ଭେଦୀତା ମେରିଦାନ ଦଳିତା ଦଲ୍ଲେ ବିଶ୍ରଦେବା.

ესაუბრა ანა ფირცხალაიშვილი

ପରେମାନ

უასევილეს საერთაშორისო ტექნოლოგიურ კომპანიასთან პარტნიორობის დასაწყისი

საქართველოს განათლების მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო, განათლების რეფორმის ფარგლებში უმსხვილეს საერთაშორისო ტექნოლოგიურ კომპანიასთან იწყებს პარტნიორობას – გაფორმდა თანამშრომლობის მემორანდუმი ტექნოლოგიების სფეროში ერთ-ერთ უმსხვილეს საერთაშორისო ბლოგჩენ-კომპანია „Input Output HK Ltd”-სა (IOHK) და საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს შორის, რომელსაც ხელი მინისტრმა, მიხეილ ბატიაშვილმა და IOHK-ის აღმასრულებელმა დირექტორმა, ჩარლზ ჰესკინსონმა მოაწერეს.

„ბლოკირინის ტექნოლოგია დღეს მოწინავე ტექნოლოგიაა, რომლის დანერგვა სხვადასხვა სფეროში, მთელი მსოფლიოს მასშტაბით, ძალიან გეგმ კვეყანაში ხდება. დღეს ბლოკირინი ტექნოლოგიებში მსოფლიოში ღირდერ კომპანიასთან „კარდა ჯაუზთან“ ძალიან მნიშვნელოვანი მემორიანული გაცემიდა.

რომელიც გულისხმობს განათლების სიტყვაში ბლოკჩენ სისტემის დანერგვას. პროექტი იქნება უნიკალური იმ კუთხით, რომ საქართველო იქნება ერთ-ერთი პირველი ქვეყანა, რომელიც იზრუნებს, რომ განათლების სისტემა გადაცვიდეს მოწინავე მესამე თაობის ბლოკჩენ ტექნოლოგიებზე. ძალიან მოხარული ვარ, რომ ასეთი კომპანია ხდება განათლების სისტემის რეფორმის მხარდაჭერი კონკრეტული ტექნოლოგიებით. მოსამაზადებელი სამუშაოები უკვე ჩატარებულია, იღლისიდან კი ამერიკელ ექსპერტებთან ერთად, აქტიური მუშაობა დაიწყება დანერგვაზე – „განაცხადა მიხეილ ბატიაშვილმა.

ΙΟΗΚ-ის აღმასრულებელმა დირექტორმა, ჩარლზ ჰოსკინ-სონმა პოზიტიურად შეაფასა საქართველოსთან თანამშრომ-ლობა და აღნიშნა, რომ თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა ქვეყანას არსებული გამოწვევების დაძლევაში დაეხმარება „მოხარული ვართ, რომ საქართველოს მთავრობასთან ერ-

თად ვმუშაობთ მთელ რიგ პროექტებზე ბიზნესის, განათლებისა და სახელმწიფო სერვისები სფეროში. მძღვანი საუნივერსიტეტო სექტორისა და საქართველოს მთავრობის დამოკიდებულება ამ სფეროს მიმართ ყველა ნინაპირობას ქმნის, რომ ქვეყანა საერთაშორისო ბიზნეს-ცენტრად იქცევს. გვიხარისა, ამ პროცესის – „მოგზაურობის“ ნანილი ჩვენც ვართ. დარმუნებული ვარ, ერთად განვითარებთ საქართველოში ბლოკჩეინის ეკოსისტემას, რაც ხალხს მათ ნინაშე არსებული გამოწვევების დაძლევას დაეხმარება. – „განაცხადა ჩარლზ ჰოსკინსმა.

თანამედროვე ტექნოლოგიებთან ინტეგრაციის პროცესში და „ციფრულ სამყაროსთან“ დახმარებისთვის IOHK-ის ცოდნისა და გამოცდილების გაზიარება საქართველოსთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. შესაბამისად, მემორინგუმის ფარგლებში განსაზღვრა როგორც თანამშრომლობის სფერო-ები, ასევე პრინციპები და პირობები.

ქართულ-გერმანული დოკები

5-16 ივნისს, თბილისში, პირველი რესპუბლიკის მოედანზე პროფესიული განათლების ქართულ-გერმანული დღეები გაიმართა. „უნარები საქართველოს სითის – პროფესიული განათლების ქართულ-გერმანული დღეების“ ფარგლებში, ჩატარდა კონფერენცია „Expert to Expert Talks“ განათლების, რომელიც განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრმა მიხეილ ბატიაშვილმა გახსნა.

კონფერენციაზე, რომელსაც 150-მდე ქქსპერტი და მოწვეული სტუმარი ესწრებოდა, პროფესიული განათლების მინიშვნელოვანი საკითხები განიხილეს. 22-მა გერმანელმა ქქსპერტმა ქართველ კოლეგებს, პროფესიული განათლების ახალი უნარების მიმართულებით, გამოცდილება გაუზიარა, რაც ქართული პროფესიული განათლების სისტემის მოდერნიზაციას შეუწყობს ხელს.

მრავალწლიანი თანამშრომლობისთვის და პროფესიული განათლების სფეროში მიმდინარე რეფორმების მხარდაჭერისა ვის, მინისტრმა კველას მაღლობა გადაუხდა და აღნიშნა, რომ მათი მხარდაჭერა ფასდაუდებლია ქვეყნისთვის, რადგან პროფესიული განათლების ხელშეწყობა ნიშნავს ქვეყნის ეკონომიკური ნისავლის, დასაქმების, მოქალაქეების თვითრეალიზებისა და კეთილდღეობის ხელშეწყობას.

ქვეყნის უნარს – მუდმივად ვითარდებოდეს, ქმნიდეს დოკუმენტების მრავალის, ბრძოლების პროცესურულობას და იყოს კონკურენციუნარიანი, არის კვალიფიციური და ეფექტური სამუშაო ხალი. კვალიფიციური და ეფექტური სამუშაო ხალის ფორმირება კი შეუძლებელია ხარისხიანი, მოქნილი, ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული, ცვლილებების მიმართ ღია და ადაპტურ საგანმანათლებლო სისტემის გარეშე.

თანამედროვე მსოფლიო სულ უცრო მეტად აქცენტირებულია „მომავლის უნარებზე“. ამ ტენდენციის გამოძახილია ჩვენი ღონისძიების დასახელებაც – „უნარები საქართველოს სამინისტრო“ რომელიც მიზნად ისახავს პროფესიული განათლების, როგორც მრავალმხრივი შესაძლებლობების მქონე სფეროს პოპულარიზაციას. პროფესიული განათლების ფარგლებში გერმანიის მთავრობის მხარდაჭერა სწორედ ადგილობრივი და საერთაშორისო შრომის პაზრისთვის აქტუალური უნარების განვითარებაზე ურთიერთი კონკრეტული – „განაცხადა მინისტრმა.

გებლობა. მინისტრმა ხაზი გაუსვა გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების როლს საქართველოში დუალური სწავლების ელემენტების დანერგვის მიმართულებით.

„საქართველოს პროფესიული განათლების სისტემაში წარმატებით უნდა უკასხებოს ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრაციის გამოწვევებს, რომლის შედეგად, ქართველი ახალგაზრდები კონკურენტულობის იქნებიან არა მხოლოდ ქვეყნის შრომით ბაზარზე, არამედ მის ფარგლებს გარეთაც. ამ თვალსაზრისითაც ჩვენთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია გერმანიის გამოცდილების გაზიარება და იმედს გამოვთქმით, რომ წარმატებული და ნაყოფიერი იქნება ჩვენი თანამშრომლობის შემდგომი ეტაპებიც” – განაცხადა მიხეილ ბატიაშვილმა.

პროფესიული განათლების ქართულ-გერმანულმა დღეებმა წარმოაჩინა პროფესიული განათლების პოტენციალი დასაქმებისა და ეკონომიკის განვითარებისთვის, ასევე კერძო-საჯარო პარტნიორობის მნიშვნელობა დუალურ პროფესიულ განათლებაში. სტუმრებმა დაათვალიერეს ათობით თემატური საინფორმაციო ზონა და გაცენტრი ქართულ-გერმანულ პარტნიორობას კროფესიულ განათლებაში. გერმანია ამისა, მოისმინეს ისტორიები წარმატებული კარიერული შესაძლებლობების შესახებ, რაც საჭიროა პროფესიული განათლების დამარცხევა.

სამყარო ეგზოგრაფიკოსათვისაა გეპანილი

სკოლა, უპირველეს ყოვლისა, ბავშვების სამყაროა და ჩვენ, უფროსები, ვცდილობთ, ის უკეთესი გავხადოთ, გავა ფერადოთ და ცოდნასთან ერთად სილამაზე, სინათლე შევმატოთ მას. ამ კედლებში ხომ ადამიანი ყველაზე მნიშვნელოვანს სწავლობს – ცხოვრებას...

ჩჩენც ჩვენი სკოლის შესახებ გვინდა გიამბოთ, თბილისის 71-ე საჯარო სკოლის, რომელიც ყველას ასე გვიყვარს და მშობლიურად მიგვაჩინა. გვინდა, საკუთარი ემოციები და შთაბეჭდილებები გაგიზიაროთ იმ სიახლეების, ურთიერთობების შესახებ, რომლებმაც ასე გაგვახარა და დაგვარწმუნა. რომ შედეგებმა მართლაც შეიძლება გადაჭარბოს მოლოდინს. 2019 წლის 10 ივნისის დილას ეს ემოციები ერთ დიდ დღესასწაულად გაერთიანდა, თუმცა იქამდე ყველაფერი ასე დაიწყო:

ს კოლის დირექტორმა, ბატონმა პაატა ჩირგოლაშვილმა, თურქეთის საელჩოსა და თურქულ ორგანიზაციებთან მოლაპარაკების შედეგად, ხელი მოაწერა შეთანხმებას, რომლის მიხედვითაც, გაფორმდა თანამშრომლობის მემორანდუმის სკოლაში, დაინტერესებული მოსწავლეებისთვის, ჩამოყალიბდა თურქული ენის შემსწავლელი წრე, მსურველებმა შეისწავლეს სასაუბრო ენა, გაეცნენ სიახლეებს ქართულ-თურ-

ქსულ ურთიერთობებში. ეს პროგრამა, სამომავლოდ, გაცვლით სასწავლო აქტივობებსაც გულისხმობს, რაც თანამედროვე მსოფლიოში ადამიანთა, კულტურათა დახასხლოებისა და გაცნობის საუკეთესო საშუალებას. და, რაც მთავარია, თურქეთის საელჩოსა და თურქული ორგანიზაციების დახმარებით, 71-ე საჯარო სკოლას რეაბილიტაცია ჩატარდა, უახლესი ტენისკორენით აღიჭურვა სააქტო დარბაზი და უცხო ენის კაბინეტი.

რეპის ლიმილანი სახეები – ეს ყველაფერი კიდევ ერთხელ გვარწმუნებს, რომ სამყარო სიყვარულისა და მეგობრობისთვისაა შექმნილი და ამის გაცნობილება სკოლიდან იწყება.

ეს დღე ჩვენს მეხსიერებაში სილამაზისა და ხალასი ურთიერთობების დღესასწაულად აღიძებდა. გავაცილეთ სტუმრები, ჩვენი სკოლის „შთაბეჭდილებების წიგნში“ კი დარჩა გულწრფელი ემოციებით აღსავსე ჩანაწერები: „უზომოდ მაღლიერი ვარ იმით, რომ ვიმყოფებით თქვენთან და ვერდავთ ჩვენი თანამშრომლობის კონკრეტულ შედევებს. ეს ურთიერთობა თქვენი მცდელობით დაიწყო, რომ შევგექმნათ განსხვავებული გარემო სკოლაში, რომელიც ასე მნიშვნელოვანია თითოეული მოსწავლისათვის.

ჩევენ გავაგრძელებთ თქვენთან თანამშრომლობას. თურქეთის საელჩო ყოველთვის მხარს დაუჭერს თქვენი და თქვენი მოსწავლის კოსტონის სამართლის მიერ მისამართისადაც!“

რეგმაც, რაც ჩვენთვის ძალიან საამაყო და სასიხარულოა.
მაღლობა ყველას, ვინც ხელი შეუწყო ამ ურთიერთობების
ჩამოყალიბებას, იდების რეალობად ქცევას. მაღლობა იმის-
თვის, რაც გაკეთდა და რაც მომავალშიც გაგრძელდება.

მოსეავლა ჯავოპეაზი

დედამიწა 4 მილიარდი ტლის 606

ეს თემა ჩიხმა მოსცავლებ საგარეო-
ლო და კვირვების დროს, საშინაო და-
ვალების სახით, ნარმოადგინა.

ეკა მესები

სსიპ ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის ბაზალეთის საჯარო
სკოლის გეოგრაფიის პრედაგოგი

გამარჯობა, მე ვარ ბექა. ერთ დღეს ჩვეულებრივ მოვე-
დი სახლში. შევჭამე, წიგნი წავიკითხე, ცოტა სოციალურ
ქსელშიც შეიყვიტე, ხოლო როცა ძილი მიტერია, დაცემები
ჩემს თბილ ლოგინში. სასამ დამტენებოდა, ჩემ მოერ დღეს
აღმოჩენილ ნამარხზე ვფიქრობდა და იმ სიტყვებს ვისხე-
ნებდი, რომელიც ბატონმა ვიამ მითხვა. ძალიან გამეხარ-
და, უფროისმა ასეთი სიტყვებით რომ დამაჯილდოვა. არქე-
ოლოგიისთვის ტირანზავრის თავის აღმოჩენა დიდი რა-
მაა... ასე ტებილ ფიქრებში ვიყავი და თვალებიც დამეტება,
როცა გავახილე, თავი სიზმარში მეგონა. არც კი ვიცი, ეს
როგორ აღწერო.

გავიღოთ და ირგვლივ უზარმაზარი ხეების გარდა ვე-
რაფერი დავნიახე. სადღაც ვიყავი ტყეში ლრმად, ასეთი
ტყის მასივი ჩემს ცხოვრებაში არ მენახა, ისმოდა ჩანჩე-
რის ხმა და ენით აღწერელი ბეგერები გავიგონე. მე დად
ორმოში ვიჯექი, დაბლა დიდი ხის ტოტები ეგდო, ტოტებს
ისეთი ფორმა ჰქონდათ, როგორც ქათმის ბუდეს. გვერდე-
მივიხედე და ექვსი ჩემხელა ქათმისმაგვარი კვერცხი დავი-

ნახე. დამაინტერესა, რისი იყო, საერთოდ გონს ძლიერს მო-
ვედი. არ ვიცოდი, სად ვიყავი. კვერცხებს გასინჯვა და-
ვუწყე: ჯერ დავუკაუნე, შემდეგ გადმობრუნება ვცადე, მაგრამ ამაღი.
აშეარად შიგ რაღაც დიდი იმაღლებოდა. ოფ-
ლში გავიწურე, არ ვიცი რატომ, მავრომ ნიადაგი საშინალად
ხურდა. ბევრი იყო კოლო, კვერცხებს მიინც არ ვაშვებოდა.
ბოლოს მივაყურად ეკვერცხს. მივხვდი, რომ შეიგნით სი-
ცოცხლე იმაღლებოდა, თავაც კვერცხი დრო და დრო ინდენ-
ტების ხმა გაისმა, დიდი მწვერვალის თავი წითლად დადღლა-
დებდა, ჰაერში ცეცხლის წვიმა მოდიოდა, დედა ტირანზავ-
რი ერთ-ერთ გადარჩენილ შვილთან მივიდა მიერუტა, უც-
რად ისინი მათთან ახლოს დაცემულმა ცეცხლოვანა ქვამ
მოკლა, ცაში ავიხედდა და დავია, რომ მცე მათ ბედს
გავიზიარებდა, თვალები ძლიერად დაგეხუჭე, გავისილე და
კვლავ ჩემს სახლში ვიყავი, ავდექი, მოვნესრიგდი, ვერც კი
მიერვდი, რა მოხდა, მაგრამ სამსახურში მაგვიანდებოდა და
ამ ამბის გააზრების დრო არ მქონდა.

უცრად მინამ ზანზარი დაინწყო და ჩემ თვალნინ დიდი
შავი ზორბა ტირანზავრი გაჩინდა, კინაღამ სული გავაფრ-
თხე, მაგრამ დამაინტერესა, რა მოხებებოდა. შეიონა, ტირა-
ნზავრი კვერცხებში მყოფი არსების მამა იქნებოდა, მაგ-
რამ არა, დინოზავრი კვერცხებთან მივიდა, სწოდა და ვეღლა
გადაყლაპა, გაქცევა დავაპირე, როცა მინამ კვლავ ზანზარი
დაინწყო; ჩემები რაღაც დიდი მოდიოდა, გაქცევა უავე გვია-
ნი იყო. ხეს მივეტმასნე, თავი დავხარე და ლოცვა დავიწყე,
მაგრამ იმ არსებამ რომელიც ჩემები მოემართებოდა, მე არ
შემჭამა, ის ბუდესთან იდგა და უცნაურ ხმები გამოსცემდა,
მივეცდი, რომ ის კვერცხების დედა იყო — დედალ ტირან-
ზავრი. მე მისი თვალები დავინახე, ის გლოვობდა, მის თვა-
ლებში დედური ტკივილი იგრძნობოდა, მაგრამ ეს გრძნობე-
ბი ზიზღმა, სიბრაზებ და ბოლმამ გადაფარა, ის უცებ ეძგერა

სასეავლებელი

აქ სამშობლოს
მოქამარე აღამის ზრდის ზრდის 606

შპს იაკობ გოგებაშვილის სახელობის №1 სასწავლებელმა,
დაარსებიდან დღემდე, საქმაოდ როტული გზა განვლო. თავადა-
პირველად სასწავლებელი სკოლა „გონის“ სახელით ფუნდი-
ნირებდა, გარეული ადმინისტრაციული ცვლილებების შემ-
დეგ, 2015 წელს, შეეცალა სახელწოდება და დირექტორად და-
ინიშნა ქალბატონი ეკატერინა ბაბუნაშვილი, ხოლო დამცუძნ-
ებელი იგივე დარჩა — ქუთაისის მეებაზ მთავარანგელოზის ეკ-
ლესისი წინამდვარი, დეკანოზი ნიკოლოზ ნიკოლაშვილი.

სასწავლებელის მისამა მოსწავლებს მისცეს არა მარტო
ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული ცოდნა,
არამედ ინზუნის მათ მორალურ და სულიერ განვითარებაზე,
ხელი შეუწყოს მათი აზროვნების, შეხედულებების სწორად
ფორმირების და აღზარდოს ისინი, პირველ რიგში, სამშობლოს
მოამაგე ადამიანებად.

სასწავლებელში მიღებიან მოსწავლები პირველი კლასი-
დან მეთორმეტე კლასის ჩათვლით. დამატებით გახანგრძლივე-
ბულ ჯუფებში, სადაც მშობლის სურვილის მიხედვით ჩემებიან
მოსწავლები მასწავლებლის მეთვალყურეების ქვეშ, ისნი
დაკავებული არიან სსვადასხვა აქტივობებით. ჩვენიან ისწავ-
ლება ერთვულ სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული ყველა
საგანი, საჯარო სკოლის განვითარებაზე, განაქვე გაზრდი-
ლი საათების რაოდენობა, რაც დადებით შედეგს გვაძლევს და
ცოდნის გამყარებაშიც ხელს უწყობს მოსწავლებს.

გაძლიერებით ისწავლება ინგლისური, ქართული და მათე-
მატიკა. ინგლისური ენის შესავლას პირველი კლასიდან
ვიწყებთ, მეორე კლასიდან — რუსული ენის სწავლებას, ხოლო
მესუთე კლასიდან გერმანული ენა ემატება, როგორც მეორე
არჩევითი ენა.

მოსწავლებითან, წიგნისადმი სიყვარულის გაზრდის მიზ-
ნით, ტარდება მასტერული ეთხევის საათება — მოსწავლები
კირთულობენ სხვადასხვა ცნობილი მნერლების შემოქმედებას,
შემდეგ განიხილავთ ნაკითხულს, მსჯელობენ პერსონაჟების
დადებით და უფროფულ შეარებაზე და ერვენების სწორად აზ-
როვნებას. აღნიშული გაკვეთილების დაბმარტინით, გაიზარდა
დაინტერესება კლასგარეშე ლიტერატურის მიმართ.

სკოლაში ფუნქციონებს დამტებით წრეები, გვყავს ქო-
რეგრაფიული ანსამბლი „უშაბა“, ფოლკლორულ ანსამბლი
„პირმზე“, არის ვიკალისა და სპორტის წრეები.

სასწავლებელის მინევებზე და კოლეგტივის კვალიფიკა-
ცაზე დალიან ბევრი შემიძლია ვთქვა.

ეკატერინა ბაბუნაშვილი
შპს იაკობ გოგებაშვილის სახელობის
№1 სასწავლებლის დირექტორი

თავისი შვილების მკვლელს, ჯერ ფეხზე ეცა, საშინლად და-
უფლითა, წააქცია, მარჯვენა ხელი მოაწყვიტა და გადაყლა-
ბა, ბოლოს კი თავში ძლიერად სწრაფდა და მამრ ტირანზავრს
სიცოცხლე მოუსწრაფა. ყურადღებაგადატანილი ვერც კი
მიერვდი, ისე დაცხა, აღარ შემეძლო, ვიუთებოდი და ფეხ-
საცმელმაც მინაზე დაწებება დაიწყო, უცრად დიდი აფეთ-
ქების ხმა გაისმა, დიდი მწვერვალის თავი წითლად დადღლა-
დებდა, ჰაერში ცეცხლის წვიმა მოდიოდა, დედა ტირანზავ-
რი ერთ-ერთ გადარჩენილ შვილთან მივიდა მიერუტა, უც-
რად ისინი მათთან ახლოს დაცემულმა ცეცხლოვანა ქვამ
მოკლა, ცაში ავიხედდა და დავია, რომ მცე მათ ბედს
გავიზიარებდა, თვალები ძლიერად მლიერად დაგხუჭე, გავისილე და
კვლავ ჩემს სახლში ვიყავი, ავდექი, მოვნესრიგდი, ვერც კი
მიერვდი, რა მოხდა, მაგრამ სამსახურში მაგვიანდებოდა და
ამ ამბის გააზრების დრო არ მქონდა.

როცა სამსახურში მიერვდი, ახალი ამბავი დამახვედრებს, აღმოჩნდა, რომ მე ტირანზავრის მხოლოდ თავი აღმოვა-
ზინე, ტანი კი უფრო ლრმად იყო დაფარული. როცა დინო-
ზავრი მთლანად შეისწავლეს, გავოგნდი, მას ფეხზე დიდი
კბილების კვალი ეტყობოდა, მარჯვენა ხელი ვერსად ნახეს,
ხოლო მის თავის ქალაზე კვლავ ტირანზავრის ნაკბილა-
რევი იყო, მე საბოლოოდ დავასკვენი, რომ ეს სიზმარი არ
ყოფილია.

პერა ჩხიტვაძე
სსიპ ბაზალეთის საჯარო სკოლის
VII კლასის მოსწავლე

ბურჯი განათლების აღმაპლობისა და სულიერი აღზევებისა

ფიასდაუდებელი და განუზომელია ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების როლი განათლების, ეროვნული კულტურის აღორძინება-აღმავლობასა და ეროვნული სულის აღზევებაში. დედასაშობლოსთან ახლად დაპრუნებულ, მრავალტანჯულ აჭარას კი საზოგადოებამ, გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, თავისი მზრუნველი ხელი გადააფარა.

ერის სულიერმა მოძღვარმა, დიდმა ილიამ იმთავითევ განჭერიტა, რომ რუსეთის იმპერიის რუსიფიკატორული პოლიტიკის პირობებში ქვეყანას ყველაზე მეტად სკოლების გახსნა, ქართული ეროვნული პედაგოგიური აზრისა და განათლების ეროვნული სისტემის ჩამოყალიბება-განვითარება, ქართველ საზოგადოებაში ეროვნული სულისკვეთების გაღვიყვანა-გაძლიერება სჭირდებოდა. იგი წერდა: „სკოლა ერს გონიერითა

და გულით გაღვიძებულ კაცს უმზადებს. ”იმ დროს სწორედ გონიერი და გულით გაღვიძებული მამულიშვილები სჭირდებოდა საქართველოს. ამიტომაც იყო, რომ ქართველი ერის მოწინავე, პროგრესულად მოაზროვნე მოღვაწეები განათლებისა და კულტურის აღორძინების სამსახურში ჩადგნენ. მათ-თვის უპირველეს, ეროვნულ-პატრიოტულ საზრუნავს სახლხო სკოლების გახსნა, ერის გამთლაანება, განსახლეობის ეროვნული გათვითცნობიერება, სწავლა-განათლებადმი ინტერესის გაღვივება, ეროვნული სულის აღზევება წარმოადგენდა.

საზოგადოების დაარსების შესახებ საინტერესო ცნობებს გვაწვდის დიდი პედაგოგი იაკობ გოგებაშვილი. იგი წერს, რომ საზოგადოების ჩამოყალიბების იდეა ჯერ კიდევ 1864 წელს დაიბადა. დაიწყო გამოჩენილი ადამიანების შეკრებები, ცნობილი მოღვაწის, იოსებ მამაცაშვილის ლიტერატურულ სალონში. საზოგადოებამ გორის მაზრის სოფელ ხოვლეში გახსნა სკოლა, სადაც მეოთხე კლასამდე სწავლება ქართულ ენაზე მიმდინარეობდა, ხოლო მეოთხე კლასში, ცარიზმის მოხელეთა დაშინებული მოთხოვნით, ყველა საგანი რუსულ ენაზე უნდა ესნავლებინათ. „ამიტომ სკოლამ ვერ იძარტყა და დარჩა ობლად. არცერთი სხვა სკოლა ამ წრეს არ გაუხსნია და მხოლოდ სოფლის ერთს სკოლას ნარმოადგენდა“.

ასევე ცნობილია „ლარია მონაფეთა შემწე თბილისის გუბერნიის თავად აზნაურთა საზოგადოება“, რომელიც საზოგადო მოღვაწემ, გიორგი ერისთავება ჩამოაყალიბა. 1879 წელს, ამ საზოგადოების ინიციატივით, თბილისში გაიხსნა სკოლა, რომელშიც სნავლება მშობლიურ ენაზე მიმდინარეობდა. სკოლას ჰქონდა პანსიონი, მოსწავლეებს - უფასო კვება. სკოლას დიდ შეფასებას აძლევდა ილია ჭავჭავაძე.

ცხადია, ერთი და ორი სკოლის გახსნა ამინდს ვერ შექმნიდა, ვერ უბრუნველყოფდა იმ ამოცანების რეალიზებას, რაც ქართველ მამულიშვილებს ჰქონდათ დასახული. თუმცა მაინც წინგადადგმული ნაბიჯი იყო. ისინა იმ ქართული სახალხო სკოლების ჩანასახს ნარმალდენდენ, როგორთაც შემდგომში ქ.ქ.კ. გამარცელებელა საზოგადოება სსნიდა.

„საქმის მდგომარეობამ დაგვარუნწეუნა, – ამბობდა იკოპი, – რომ ჩვენის მიზნის და ნადილის მისაღწევად კერძო წრე უძლეურია, და საჭიროა ფართო საზოგადოება, ჯეროვანი ნესტებულებით, რომელიც მთავრობის მიერ უნდა იქნას დამტკიცებული და დაკანონებული.“

ମେନ୍ଦିନ୍ବାଙ୍ଗ ପୂର୍ବତୁଳୀ ନିର୍ଭେଲୁଗ୍ରବ୍ରାହ୍ମିକୀ ନାରମିମାଦଘ୍ରେନ୍ଦ୍ରାବୀ
ଶ୍ରେଷ୍ଠଦ୍ଵାରା ନେରା-କୃତକ୍ଷେତ୍ରରେ ଗାମାଶ୍ରମରେ ଲୋକଙ୍କ ନାରମିମାଦଘ୍ରେନ୍ଦ୍ରାବୀ
ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭେଲୁଗ୍ରବ୍ରାହ୍ମିକୀ ନାରମିମାଦଘ୍ରେନ୍ଦ୍ରାବୀ ନାରମିମାଦଘ୍ରେନ୍ଦ୍ରାବୀ
ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭେଲୁଗ୍ରବ୍ରାହ୍ମିକୀ ନାରମିମାଦଘ୍ରେନ୍ଦ୍ରାବୀ ନାରମିମାଦଘ୍ରେନ୍ଦ୍ରାବୀ
ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭେଲୁଗ୍ରବ୍ରାହ୍ମିକୀ ନାରମିମାଦଘ୍ରେନ୍ଦ୍ରାବୀ ନାରମିମାଦଘ୍ରେନ୍ଦ୍ରାବୀ

କେବଳ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ

სსვადასხვაობა გამოიწვია სკოლებში მშობლიურ ენაზე სწავლების საკითხება. საზოგადოებამ იმთავითვე სწორი კურსი აღდო და ქართველი ერის ბურჯაად მშობლიური ენა გამოაცხადა, მაგრამ წესდებაში ამის დაფიქსირება სარისკოდ მიაჩნდათ. იაკობ გოგებაშვილი მოგვითხრობს: „როცა 1876 წელს მოგინადინეთ წერა-კითხვის საზოგადოების დაარსება, ვახტანგ თულაშვილმა თანახმად ჩემი თხოვნისა, ხარკოვიდან გამოიწერა წესდება იქაურის წერა-კითხვის კომიტეტისა. მასში არ აღმოჩნდა პარაგრაფი შესახებ იმისა, რომ დედაენაზე უნდა ენარმოებინა კომიტეტს სკოლებში მთელი სწავლება. დიმიტრი ყიფიანი, ნიკო ცხვედაძე და სხვები შეშობდნენ, საშიშრად რაცხდნენ სენატურის პარაგრაფის შეტანას. ვაით თუ ამ პარაგრაფმა წესდების შეწყნარებას, მის დამტკიცებას ხელი შეუძლოს.

მაშინ მე ყოველი ღონისძიება ვიხმარე დამეჯერებინა ჩემითანამდებარენი, რომ თუ ამ პარაგრაფს არ შევიტანი წესდებაში და არ მოვიპოვებთ ძირითადს უფლებას, ჩვენი სკოლები ქვიშაზე იქნება აგებული... ბოლოს დამეთანხმენ და მე წესდებაში ჩავუშატე, ჩემი საკუთარი ხელით შეიტანე პარაგრაფი სწავლების მშობლიურ ენაზე ნარმობას შესახებ".

1878 წლის 20 ივნისს, 126 დამფუძნებლის ხელმოწერით, ილია ჭავჭავაძემ, დიმიტრი ყიფიანმა და ბესარიონ ლოლოშვილი და მარტინ გრიგორიანმა და სამებავის მეურნეობისა და მეცნიერების სამსახურის მიერ დამტკიცებული დასამტკიცებულად წარუდგინეს კავკასიის მეფის ინიციაციას. ამ საქმეში ქართველი მოღვაწეებისათვის ქმედითი დახმარება გაუწევია ილია ჭავჭავაძის ქვისლას, გენერალ დიმიტრი სტაროსელსკის, რომელიც მაშინ კავკასიის მთავარმართებლის თანაშემწეო იყო. დიდი იაკობის თქმით, 1879 წლის 31 მარტს, მთელი წესდება, მის მიერ ჩამატებული დედაენაზე სწავლების პარაგრაფით, შეწყნარებულ იქნა მთავრობისაგან და კანონად დაედო წერა-კითხვის საზოგადოებას. ამ ფაქტმა, როგორც მკვლევრები წერენ, ქართველი ინტელიგენტთა შორის ენით გამოიუთმელი სიხარული გამოიწვია. ეს იყო ქართველი ინტელიგენციის გამარჯვება, რომელსაც ქართველი ერის ბედ-იღბალი უნდა გადაეწყვიტა. სწორედ აღნიშნული წესდებით გახდა შესაძლებელი, საზოგადოებას გაეხსნა სახალხო სკოლები, სადაც სწავლება დედაენზე იქნებოდა დაუზუძნებული, რაც იმ დროისთვის უდიდესი მონაბოკარი იყო. გრიგორ ორბელიანის წინადადებით საზოგადოებას „ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამარცელება“ დასრულდა.

ბელი საზოგადოება” ენრდა.
1879 წლის 15 მაისს, დღის 11 საათზე თბილისის საადგილ-მამულო ბანკის დარბაზში, დიმიტრი ყიფანის თავმჯდომა-რეობით, გაიმართა ქ.შ.ნ.კ. გამავრცელებელი საზოგადოების დამფუძნებელი ყრილობა. ესნრებოდა 45 დამფუძნებელი წევრი და 3 წევრობის მსურველი. დიმიტრი ყიფანიმა ყრილო-ბას გააცნო წესდების დამტკიცების სრული გარემოება, ყუ-რადღება გამახვილა მის მიზანზე, მომავალ გეგმებზე. აღ-ნიშნა, რომ საზოგადოებას შეადგენს 126 დამარსებელი, დღეს კიდევ 60-მა კაცმა გამოაცხადა სურვილი და საზოგა-დოების ნამდვილ წევრად იქნა არჩეული.

დამფუძნებელმა ყრილობამ წერა-კითხვის გამავრცელე-ბელი საზოგადოების გამგეობის თავმჯდომარედ ერთხმად აირჩია უფ. დიმიტრი ყიფანი, ხოლო გამგეობის წევრებად — ილია ჭავჭავაძე (თავმჯდომარის მოადგილე, ანუ ამხანაგი),

ნიკა ცხვედაძე, იაკობ გოგებაშვილი, ივანე მაჩაბელი, ალექს-
სანდრე სარაჯოშვილი (მდივანი), რაფიელ ერისთავი (ხაზინ-
დარი), იონა მეუნარგა (საქმის მნარმოებელი). ყრილობამ
დაამტკიცა საზოგადოების კანდიდატები, განისაზღვრა
ისიც, რომ არჩევნები ყოველ სამ წელიწადში გაიმართებოდა.

ქართველთა შორის ნერა-კითხების გამავრცელებელმა საზოგადოებამ, 1879 წელსავე, გახსნა თბილისში სკოლა, რომელსაც უნარიანად ხელმძღვანელობდა სკოლის სული და გული, ცნობილი პედაგოგი და საზოგადო მოღვაწე მარიამ ორბელიანი. სწორედ ამ საზოგადოების მიერ, თბილისა და ქუთაისში, დაფუძნდა ქართული სათავადაზნაურო გიმნაზიები. ილიას აზრით, საზოგადოებას თავისი პირველი შემწეობა იმ ადგილას უნდა აღმოჩენინა, სადაც სკოლები საერთოდ არ იყო. მაგალითად, „დუშეთის მაზრაში ერთი სკოლაც არ არის თურმე, – აღნიშნავდა იგი, – ახალქალაქის მაზრაში მარტო ორია, თიანეთში მხოლოდ ერთი და ახლად შემორჩენებულ საქართველოში – სულაც არც ერთი. ამ ადგილებში უსათუოდ უნდა გაჰმართოს საზოგადოებამ სკოლები, თუნდაც საკუთარი ხარჯითაც... გარდა ამისა, საზოგადოებამ მიუცილებელ საჭიროებად უნდა სცნოს ქართულის ნიგნის და სახელმძღვანელოების ბეჭდვა და გამრავლება“.

დღოთა განმავლიბაში წერა-კითხვის გამაცრცელებელმა
საზოგადოებამ, საქართველოს სსვადასხვა კუთხეში, დაა-
ფუძნა და თავის მზრუნველობა-მეთვალყურეობის ქეშ აიყ-
ვანა საქართველოში არსებული ქართული სკოლები. ეკრძოდ,
თბილისში, ბათუმში, ქუთაისში, სოხუმში, ფოთში, სვანეთში
(სოფელ ბეჩის სკოლა), გურიაში (ჩოჩხათის სკოლა), სამეგ-
რელოში (ძველი სენაკის სკოლა), კავკავში, დიდ ოინეში, წინა-
რებში, თონეთში, ყალამაშაში, ხელთუბანში, გომარეთში,
გერგეთში, თელავში, ატენში, ბორჩალოში, ვარიანში, ზუგ-
დიდში, ნავთლულში, საგურამოში, ასევე საქართველოს ფარ-
გლებს გარეთ. იმდენად დიდი იყო საზოგადოების მოქმედე-
ბის არყალი, რომ იგი მოჰელ კავკასიას მოიცავდა. აქ გახსნილ
სკოლებში, 1914 წლამდე, მშობლიურ ენაზე განათლება მიუ-
ღია 26 763 ქართველ ახალგაზრდას. 1914 წლისათვის საზო-
გადოებას დაარსებული ჰქონია 84 ბიბლიოთეკა-სამეცითხვე-
ლო, საზოგადოების სიძეველეთსაცავ-შუზუმებრი აღრიცხუ-
ლი იყო 12-ათასამდე ძეგლი, გამოიცა 108 სახელწოდების
ნიგნი.

საზოგადოება ქმედით დახმარებას უწევდა რუსიში, ახალ-გორში, კავთისხევში, მეტენში, ჯავახეთში (ხიზაპავრი, ხერთვისი, ბარალეთი), ახალციხესა და ხეთაში არსებულ საუნიებო სკოლებს.

საზოგადოებას მხარში ედგნენ და მის მუშაობაში (კერძოდ, რეგიონული განყოფილებების და სამკითხველოების გახსნა, სახელმძღვანელოების შექმნა და მასწავლებლთა მომზადება) აქტიურად იყვნენ ჩართული ცონბილი ქალბატონები: ანასტასია თუმანიშვილი, ეკატერინე გაბაშვილი, ეკატერინე მელიქიშვილი, მარიამ დემურია, დესპინე გელოვანი, მარჯორი უორდროპი, ელისაბედ საგინაშვილი, ნინო და მარიამ ორბელიანები, ნინო ნაკაშიძე, ქეთევან შურული და სხვები. ისინი ძალისხმევას არ იშურებდნენ საიმისოდ, რომ განათლება ხელმისაწვდომი ყოფილიყო ყველა წოდების ნარმომადგენლის ვაჟებისა და გოგონებისათვის.

წერა-კითხვებს გამაპრცელებულმა საზოგადოებამ, სკოლებისა და ბიბლიოთეკების გახსნით, სასწავლო-სახელმძღვანელოებისა და სსვადასსხვა დასახელების საკითხევი წიგნების გამოცემით, საღამოების, წარმოდგენების, სპორტული შეჯიბრებების გამართვით, დიდი სახელი და ავტორიტეტი დამტკიცდა. მეტად აქტიურ, ნაყოფიერ, საჭირო და სასარგებლო საქმიანობას განაპირობებდა ის ფაქტიც, რომ საზოგადოებას, სსვადასსხვა წლებში, ხელმძღვანელობდნენ ისეთი გაბორენილი პიროვნებები როგორებიც იყვნენ: დიმიტრი ყიფიანა (1879-1882), ივანე ბაგრატიონი-მუხრანესეი (1882-1885), ილია ჭავჭავაძე (1885-1907), გიორგი ყაზბეგი (1908-1921), იასონ ლორთქელიანიძე (1921-1927).

წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება კიდევ ერთ, დიდ ეროვნულ საქმეს აკეთებდა. იგი მხარში ედგა და ფინანსურ დახმარებას უწევდა იმ ნიჭიერ, ხელმოკლე ახალ-გაზრდებს, რომლებიც რუსეთში ან ევროპის სხვა ქვეყნებში სწავლობდნენ. ასევე ზრუნვადა და ეხმარებოდა ქართველ მწერლებს, საზოგადო მოღვაწეებს: აღექსანდრე ყაზბეგს, ეგნატე ნინოშვილს, გაუა-ფშაველას, იროდიონ ევფორშვილს... საყურადღებოა გერძანიდნ აკაკი შანიძის მიერ ნიკო ცხვე-დაძის სახელზე გამოიზავნილი ბარათი, რომლითაც დახმა-რებას სთხოვდა საზოგადოებას; ყურადღებას იპყრობს ასევე ქიბულეთის მუნიციპალიტეტის, სოფელ სუცუბნის მკვიდ-რის, სულეიმან კაკაციშვილის მოგონება. იგი წერს: „1914 წელს ქ.მ.ნ.ც. გამავრცელებელი საზოგადოების მიერ მე და მურად გუნთაიშვილი გაგზავნილი ვიქენით თბილისის ქარ-თულ სათავადაზნაურო გიმნაზიაში, სადაც ჩაგვრიცხეს შესა-ბამის კონკრეტული“ ასითო მავალოთიბი კარაირო იყო.

საზოგადოებრივის. აეკი განვითარებული იყო, რა მოაქციოთ იყო.
საზოგადოებას, დამფუძნებელ, ნამდვილ და დამხმარე
წევრების გარდა, ჰყავდა საპატიო წევრები: რომელსორი და-
ვით ჩუბინიშვილი, ნიკო დადიანი (მინგრელელსკი), ოლდა გურა-
მიშვილი-ჭავჭავაძისა, რომელიც თბილისში ატარებდა ლატა-
რიას. აქედან მიღებულ თანხას კი წერა-კითხვის გამაგრცე-
ლებელ საზოგადოებას სწირავდა. განსაკუთრებით აღსანიშ-
ნავია ცნობილი მეცენატების, ძმები ზუბალაშვილებისა და
დავით სარაჯიშვილის თანადგომა საზოგადოებისადმი. მათ
დიდძალი თანხა შეიტანეს ბანები საზოგადოების სახელზე.
თბილისის საადგილო მულო ბანკმა კი, რომლის თავიც ციც-
დიდი ილია გახლდათ, 11 ათასი მანეთი ჩარიცხა საზოგადოე-
ბის ფონდში. ამავე რაოდენობის თანხა გაიღო ქუთაისის ბან-
კმა(3).

წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების მუზეუმი და ბიბლიოთეკა

